

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

VIRÐING - VELLÍÐAN - VIRKNI

9. bekkur

Skólanámskrá Öldutúnsskóla

Skólanámskrá Öldutúnsskóla.

Útgefin 2024.

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Margrét Sverrisdóttir, skólastjóri.

Útgefandi: Öldutúnsskóli
Öldutún 9
220 Hafnarfjörður

netfang: oldtunsskoli@oldtunsskoli.is

veffang: <http://www.öldutunsskoli.is>

EFNISYFIRLIT

1	Skólastarf 9. bekkjar	4
1.1	Samantekt kennslu í 9. bekk	5
1.2	Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk	6
1.3	Kennsluáðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 9. bekk	8
1.4	Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	9
1.5	Námsmat og vitnisburðarkerfi	10
2	Námssvið og námsgreinar	11
2.1	Lykilhæfni	12
2.2	Íslenska.....	14
2.2.1	Talað mál, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun og málfræði.....	15
2.2.2	Íslenska sem annað mál.....	17
2.3	Erlend tungumál.....	23
2.3.1	Enska.....	23
2.3.2	Danska	26
2.4	List- og verkgreinar	28
2.4.1	Sjónlistir - myndmennt	29
2.4.2	Heimilisfræði.....	30
2.4.3	Hönnun og smíði.....	30
2.4.4	Textílmennt.....	31
2.5	Náttúrugreinar	33
2.5.1	Eðlis- og efnavísindi	36
2.5.2	Lífvísindi	37
2.5.3	Umhverfisfræði.....	38
2.6	Samfélagsgreinar.....	39
2.6.1	Jafnrétti og lífsleikni.....	41
2.7	Skólaíþróttir	43
2.7.1	Íþróttir.....	43
2.7.2	Skólasund.....	45
2.8	Stærðfræði	48
2.9	Upplýsinga- og tæknimennt.....	51
2.9.1	Upplýsinga- og tæknimennt	52
3	Lokaorð.....	53

1 Skólastarf 9. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélaginu megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árganginum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna á grundvelli uppeldisréttar síns. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

1.1 Samantekt kennslu í 9. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	Talað mál, hlustun og áhorf Lestur og bókmenntir Ritun Málfræði	6
2. Erlend tungumál	Enska Danska og önnur Norðurlandamál	4 3
3. List- og verkgreinar	Myndmennt Heimilisfræði Hönnun og smíði Framsögn	0,4 0,4 0,4 0,4
4. Náttúrugreinar	Eðlis- og efnavísindi Líffærafræði mannsins Umhverfismennt	3
5. Samfélagsgreinar	Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði Jafnrétti og lífsleikni Landafræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	3
6. Skólaíþróttir	Íþróttir Sund	2 1
7. Stærðfræði	Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar Tölur, reikningur og algebra Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	5
8. Upplýsinga- og tæknimennt	Miðlamennt og skólasafnsfræði Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	0,4
9. Val	Valgreinar	5
Alls		37

1.2 Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með <i>heilbrigði og velferð</i> í skólanum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> jákvæður skólabragur, SMT og Olweus, bekkjarfundir og reglukennsla, einkunnarorð skólans, virðing, virkni og vellíðan næringarfræðsla áhersla á hreyfingu úti og inni stuðla að andlegri vellíðan og góðum samskiptum efla skilning á eigin tilfinningum og annarra efla sjálfsstjórn og sjálfstraust unnið með sjálfsmyndina og jákvæð samskipti meðal jafnaldra og við þá sem eldri eru vinna að jákvæðum samskiptum við foreldra/forráðamenn, starfsfólk skóla og annað fólk í nærsamfélaginu efla vitund um kynheilbrigði
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með <i>jafnrétti</i> út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> koma til móts við þarfir hvers og eins námslega, félagslega og andlega allir fáí nám við hæfi kenna nemendum að setja sig í spor annarra búa nemendur jafnt undir virka þátttöku í samfélaginu, hvort heldur sem er í einkalífi, fjölskyldulífi eða atvinnulífi leggja áherslu á umburðarlyndi og víðsýni gagnvart fjölbreytileika mannlífsins svo sem, jafnrétti fjölmenningu, þjóðerni, trúarbrögðum, lífsskoðunum, kynhneigð og fötlun
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<p>Það er unnið með <i>lýðræði og mannréttindi</i> í skólanum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> læra að setja sig í spor annarra með verkfærum SMT og Olweus hvetja nemendur til að tjá eigin skoðanir og að þeir fái tækifæri til að hafa áhrif á skólastarfið vinna markvisst að lýðræðislegri kennslu í skólastarfi svo sem hópvinnu, bekkjarfundum, þáttökunámi og samfélagsverkefnum. stuðla að því að nemendur beri ábyrgð á námi sínu og framkomu og að þeir þekki réttindi sín og skyldur hvetja nemendur til að bera umhyggju og virðingu fyrir fólki, dýrum og umhverfi sínu fræða um mannréttindi, stjórnsýslu, samfélagsmótun, borgaravitund og manngildi stuðla að hópavinnu

	<ul style="list-style-type: none"> • auka siðferðisvitund • efla ábyrgð, gagnrýna hugsun, samvinnu og samábyrgð • nemendur geti valið nám eftir áhugasviði
LÆSI:	<p>Það er unnið með <i>læsi</i> út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • efla tölvu- og tæknilæsi • nemendur læri og geti yfirfært aðferðir við lestur, ritun og hlustun og beitt þeim á fjölbreyttan hátt • auka notkun á bókasafni og upplýsingamennt • kenna nemendum að vera læsir á umhverfið • efla vitund nemenda á bóklestri sér til gagns og ánægju • efla læsi nemenda svo þeir geti nýtt það á sem fjölbreyttastan hátt, til dæmis við lestur, ritun, lesskilning, hlustun, talnalæsi, upplýsingalæsi, menningarlæsi og fleira.
SJÁLFBÆRNI:	<p>Það er unnið með <i>sjálfbærni</i> út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öldutúnsskóli vinnur út frá sjö skrefum Grænfánans • stuðla að aukinni umhverfisvitund með því að efla þekkingu og skilning á samspili náttúru, umhverfis og mannlífs • gera sér grein fyrir eigin áhrifum á náttúruna og temja sér lífsvenjur sem stuðli að heilbrigði jarðar og jarðarbúa • skila umhverfinu í ekki lakari ástandi til komandi kynslóða en við tókum við því • takast á við margvísleg álitamál og ágreiningsefni • stuðla að áhuga og vilja til þess að nemendur taki þátt samfélaginu • kenna neytendafræðslu og fjármálalæsi
SKÖPUN:	<p>Það er unnið með <i>sköpun</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stuðla að frumkvæði einstaklingsins • stuðla að ígrundun, persónulegu námi og frumkvæði í skólastarfi • móta viðfangsefni og miðla þeim, eftir eigin sýn • nota fjölbreyttar kennsluáðferðir og að nemendur verði virkir þátttakendur í náminu • nýta eigin ímyndunarafli í verkefnavinnu • byggja á eigin reynslu og byggja ofan á hana • nemendur læri að taka ábyrgð á eigin námi og beri virðingu fyrir verkum sínum og annarra

1.3 Kennsluáættæður, kennsluáættlanir og kennslugögn í 9. bekk

i. Kennsluáættæður

9. bekkur skiptist í þrjú umsjónarhópa, J, K og L. Hver er með sinn umsjónarkennara. Heimastofur bekkjanna eru í D álmu. Kennsla fer fram í mörgum stofum þar sem nemendur sækja tíma hjá faggreinakennurum. Árgangi er skipt upp í fimm smiðjuhópa. Tækjakostir eru 1:1 spjaldtölvur og aðgangur að upplýsingaveri og lyklaborðum.

ii. Kennsluáættlanir

Kennsluáættlanir í hverri námsgrein eru gerðar fyrir hvora önn. Kennsluáættlanir eru aðgengilegar á Google Classroom síðu hvers fags og á Mentor ásamt því að vera sýnilegar í kennlustofum.

iii. Náms- og kennslugögn

1:1 spjaldtölvur, aðgangur að upplýsingaveri og lyklaborðum. Í hverri kennlustofu er skjávarpi, ritföng, bækur og annað sem nemendur þurfa í kennslu.

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none"> Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum auk spjaldtölva. Hjálpargögn s.s. fyrir stærðfræði, íslensku og önnur fög.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	<ul style="list-style-type: none"> Kennslugögn eru til staðar í skólanum fyrir hvert barn.

1.4 Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf

- Mikilvægt er að gagnkvæm og virk upplýsingamiðlun sé á milli heimilis og skóla. Tölvupóstur og Mentor er notað til að koma upplýsingum um heimanám, seinkomur, hrós, framkomu, nám og framvindu í námi til foreldra. Foreldrar eru hvattir til að koma upplýsingum er varða nám og líðan nemenda til kennara, hvort heldur sem er með tölvupósti, símhringingum eða eftir samráði við kennara.
- Upplýsingar um heimanám eru settar inn á Mentor. Foreldrar eru vinsamlega beðnir að fylgjast með heimanámi barna sinna, aðstoða eftir þörfum og minna þau á að skila heimanámi á réttum tíma.
- Reglulega fá foreldrar sendan upplýsingapóst. Þar er sagt frá starfinu í árganginum og látið vita hvað framundan er varðandi nám, heimanám, uppbrot og viðburði.
- Nemendur eiga að lesa heima í a.m.k. 60 mínútur. Þeir skrá heimalesturinn í litla lestarstílabók og foreldrar kvitta fyrir lestrinum. Skila á lestrarstílabókinni til íslenskukennara á mánudögum.
- Tvisvar sinnum yfir veturinn er lestrarátak og þurfa nemendur þá að gera skil á lestrinum.
- Heimavinna er í lágmarki og vel ígrunduð þegar hún er. Um er að ræða hefðbundna heimavinnu sem og óhefðbundna.
- Ástundun er send heim mánaðarlega en hægt er að fylgjast með öllum skráningum inn á Mentor.

1.5 Námsmat og vitnisburðarkerfi

Leiðsagnarmat

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Leiðsagnarmat miðar að því að meta framfarir nemenda í þeim tilgangi að nota niðurstöðurnar til að gera nauðsynlegar breytingar á námi og kennslu. Í leiðsagnarmati er fylgst með nemendum á námstímanum og þeim leiðbeint. Lögð er áhersla á fjölbreyttar matsaðferðir, s.s. kannanir, frammistöðumat, sjálfsmat, samræður o.fl., til að safna upplýsingum um stöðu nemenda, hvað þeir vita og geta og hvers þeir þarfnast til að ná betri árangri. A.m.k. tvisvar á ári er farið yfir stöðu nemenda á fundi með nemenda foreldra og umsjónarkennara.

Lokamat

Lokamat hefur þann megingilgang að gefa upplýsingar um árangur náms og kennslu í lok námstíma skólaárs. Matsaðferðir við lokamat ákvarðast af markmiðunum en matið er oftast byggt á skriflegum prófum eða fjölbreyttum lokaverkefnum nemenda. Með lokamati er lögð áhersla á að meta þekkingu og skilning nemenda á námsefninu, hvornig þeim tekst að beita þekkingu sinni og hvornig þeir greina og nota mismunandi aðferðir við ákveðin viðfangsefni. Lokamat sýnir hversu vel nemendum gengur miðað við hæfniviðmið/námsmarkmið árgangsins.

2 Náms svið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólafarsins í átta skilgreind náms svið og eitt opið (val) en hverju náms sviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert náms svið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömu leiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju náms sviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólafarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggis og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

2.1 Lykilhæfni

Lykilhæfni er annar hluti þeirrar hæfni sem skólastarf stefnir að samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla (2011/2013). Lykilhæfni er almenn hæfni nemenda og er óháð einstökum námssviðum eða námsgreinum. Hún felur í sér atriði eins og virkni nemenda til að tjá sig, færni í að vinna með öðrum og taka almennt ábyrgð á eigin námi. Viðmið um lykilhæfni gefa til kynna áherslur um hæfni sem nemendur eiga að geta tileinkað yfir skólaárið. Lykilhæfni skiptist í fimm undirþætti og eru þeir nefndir

lykilþættirnir fimm og skal gefið mat, einkunn, fyrir hvern lykilþátt fyrir sig. Fyrir hvern lykilþátt eru skilgreind nokkur viðmið sem lýsa getu sem nemendur eiga að vera búnir að tileinka sér í lok kólaárs.

Það er ákvörðun skóla hvort lykilhæfni sé gefin fyrir árganginn í heild sinni (1x), hvert námssvið (8x) eða hverja námsgrein (um 20x) en alltaf eru sömu viðmiðin notuð.

a. Hæfniviðmið og matskvarðalýsingar út frá A-D matskvörðum

Fyrir árganginn gilda eftirfarandi hæfniviðmið um lykilhæfni sem eru sameiginleg fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar auk matskvarða fyrir hvern lykilþátt og eiga við öll námssvið bekkjarnámskrárinnar:

Lykilþættirnir fimm	A	B	C
TJÁNING OG MIÐLUN	Af öryggi myndað og tjáð eigin skoðanir, hugmyndir og tilfinningar í skoðanaskiptum og með ýmsum miðlum. Notað vel hugtök sem tengjast námi og tjáð sig skýrt með fjölbreytum aðferðum og af vandvirkni. Tjáð sig mjög vel um valin málefni.	Myndað og tjáð vel eigin skoðanir, hugmyndir og tilfinningar í skoðanaskiptum og með ýmsum miðlum. Notað hugtök sem tengjast námi og tjáð sig með fjölbreytum aðferðum og af vandvirkni. Tjáð sig vel um valin málefni.	Myndað og tjáð nokkuð eigin skoðanir, hugmyndir og tilfinningar í skoðanaskiptum og með ýmsum miðlum. Notað að einhverju marki hugtök sem tengjast námi og stundum tjáð sig með fjölbreytum aðferðum og af vandvirkni. Tjáð sig að nokkru leyti um valin málefni
SKAPANDI OG GAGNRÝNIN HUGSUN	Af öryggi spurt spurninga og notað mismunandi leiðir við efnistöð og úrlausn verkefna á skapandi hátt. Sett sér viðmið til árangurs og leitað nýrra lausna. Gagnrýnt vel gefnar upplýsingar og fjallað af gagnrýni um afmörkuð viðfangsefni.	Spurt spurninga og notað mismunandi leiðir við efnistöð og úrlausn verkefna á skapandi hátt. Sett sér viðmið til árangurs með leiðsögn og leitað nýrra lausna. Gagnrýnt gefnar upplýsingar og fjallað af gagnrýni um	Spurt spurninga og að einhverju leyti notað mismunandi leiðir við efnistöð og úrlausn verkefna. Sett sér viðmið til árangurs með nokkurri leiðsögn og leitað lausna. Gagnrýnt gefnar upplýsingar og fjallað af gagnrýni um afmörkuð

		afmörkuð viðfangsefni.	viðfangsefni að einhverju leyti .
SJÁLFSTÆÐI OG SAMVINNA	Beitt vel sterkum hliðum sínum í námi og sýnt sjálfstæði vinnubrögð og frumkvæði í námi. Unnið mjög vel í hópi, verið virkur í samstarfi og virkjað aðra til samvinnu. Verið vel meðvitaður um eigin ábyrgð í samstarfi, tekið og gefið uppbyggjandi gagnrýni.	Beitt sterkum hliðum sínum í námi og sýnt sjálfstæði vinnubrögð og frumkvæði í námi. Unnið vel í hópi, verið virkur í samstarfi og virkjað aðra til samvinnu. Verið meðvitaður um eigin ábyrgð í samstarfi, tekið og gefið uppbyggjandi gagnrýni.	Beitt að nokkru sterkum hliðum sínum í námi og sýnt að vissu marki sjálfstæði vinnubrögð og frumkvæði í námi. Unnið nokkuð vel í hópi. Nokkuð meðvitaður um eigin ábyrgð í samstarfi, tekið og gefið að vissu marki uppbyggjandi gagnrýni.
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝSINGA	Tamið sér mikla gagnrýni á mismunandi upplýsingar í námi og gert sér vel grein fyrir hvaða miðill hentar hverju sinni í námi. Skilið hvað felst í siðferðilega ábyrgri notkun miðla og nefnt góð dæmi um slíkt.	Tamið sér gagnrýni á mismunandi upplýsingar í námi og gert sér grein fyrir hvaða miðill hentar hverju sinni í námi. Skilið hvað felst í siðferðilega ábyrgri notkun miðla og nefnt dæmi um slíkt.	Tamið sér gagnrýni á mismunandi upplýsingar í námi sér að vissu marki og gert grein fyrir hvaða miðill hentar hverju sinni í námi. Skilið hvað felst í siðferðilega ábyrgri notkun miðla
ÁBYRGÐ OG MAT Á EIGIN NÁMI	Gert sér vel grein fyrir sterkum hliðum sínum, skilið vel tilgang námsmarkmiða og lagt upp vinnuferli til að fylgja eftir hæfniviðmiði í eigin námi frá upphafi til enda.	Gert sér grein fyrir sterkum hliðum sínum, skilið tilgang námsmarkmiða og lagt upp vinnuferli til að fylgja eftir hæfniviðmiði í eigin námi með leiðsögn frá upphafi til enda.	Gert sér að einhverju leyti grein fyrir sterkum hliðum sínum og stundum skilið tilgang námsmarkmiða. Lagt upp vinnuferli til að fylgja eftir hæfniviðmiði í eigin námi með leiðsögn að einhverju leyti .

2.2 Íslenska

Viðmið um námshæfni í íslensku

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku
<i>Talað mál hlustun og áhorf:</i>	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hefur tileinkað sér viðeigandi talhraða og fas • Getur átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi • Getur gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, svo sem um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas og lagað það að viðtakanda og samskiptamiðli á fjölbreyttan hátt, m.a. með leikrænni tjáningu • Getur nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðli sem hentar • Getur hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert þeim grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni • Getur nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir, og rafrænt efni, og tekið afstöðu til þess sem þar er birt
<i>Lestur og bókmenntir:</i>	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað • Getur notað algeng hugtök í bragfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið, lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum • Getur greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig á tengslum efnisatriða • Getur leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trúðverðugleika ritaðs máls, svo sem fjölmiðla- og margmiðlunarefnis, og tekið gagnrýna afstöðu til þess • Getur gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því • Getur valið sér efni lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa • Getur lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér grein fyrir gildi bókmennta • Getur lesið, túlkað og metið íslenskar fornbókmenntir • Getur beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, algengustu tákn og stílbrögð
<i>Ritun:</i>	<i>Nemandi við lok árgangs:</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Getur skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn • Getur valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi • Getur beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar • Getur valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um • Getur tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli • Getur samið texta frá eigin brjósti og er óhræddur við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun • Getur beitt reglum um réttiritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu og gerir sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda.
Málfræði:	<p><i>Nemandi við lok árgangs</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess • Getur notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og gerir sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni • Getur áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum sagnorða • Getur áttað sig á og beitt sköpunarmætti tungumálsins og nýtt það m.a. við ritun, tal, við nýyrðasmíði, í orðaleikjum og skáldskap

2.2.1 Talað mál, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun og málfræði

Tímafjöldi: 6 kennslustundir á viku að jafnaði yfir skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Lestur, lestraraðferðir og lesskilningur
- Ólíkar textategundir og markmið texta
- Ólíkir bókmenntatextar (smásögur, skáldsögur, ljóð, þjóðsögur og fornsaga)
- Bókmenntahugtök sögumaður, persóna, sögusvið, atburðarás, ris, minni, ljóðstafir, ljóðmælandi, myndmál
- Ritun og ritunaraðferðir
- Textar nemenda
- Orðaforði, merking, margræðni, samheiti/andheiti, orðasmíði
- Stafsetningarreglur
- Merkingar- og beygingareinkenni orðflokka

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Mýrin (Kjörbók)
- Laxdæla
- Gullvör
- Djúpið (kvikmynd)

- Heimir
 - Málfinnur
 - Kveikjur
 - Með fjaðrabliki
 - Logar
 - Stafsetningarverkefni
 - Ýmislegt efni af netinu
 - Verkefni frá kennara
 - Þjóðsögur
- **iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun**
 - Áhersla er lögð á að nemendur axli ábyrgð á eigin námi, sýni sjálfstæði við alla vinnu og beiti gagnrýnni hugsun.
 - Helstu kennsluáferðir eru sýnikennsla, umræður, skrifleg verkefni, skapandi skrif, vinnubókarvinna, hópverkefni, framsögn og rafræn verkefni á spjaldtölvu.
 - Verkefni eru ýmist ætluð fyrir einstaklingsvinnu eða hópvinnu.
 - Heimavinna: daglegur lestur, lesskilningur og fylgja kennsluáætlun.

Heimalestur:

Nemendur velja sér bók til lestrar að lágmarki tvisvar sinnum á hvorri önn. Nemendur halda utan um lesturinn með rafrænni Google Slides lestrardagbók. Í dagbókinni má finna ýmsar opnar bókmenntaspurningar, t.d. sjónarhorn sögumanns, ytri/innri tíma og fleira.. Nemendum er frjálst að skreyta bókina að vild, bæta við eigin vangaveltum og fleiru. Að lestri loknum skilið þið lestrardagbókinni í skilahólf á Google Classroom og veljið næstu bók.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

- Nemendur halda til haga öllum verkefnum sem þeir vinna og þau eru síðan metin til einkunnar. Verkefnum er skilað rafrænt á Google Classroom eða útprentuðu til kennara.
 - Námsmatsverkefni skiptast í einstaklingsverkefni s.s. ritunarverkefni, lestrardagbók og málfræðivinnubók og samvinnu- og bókmenntaverkefni.
 - Námsmat: leiðsagnarmat yfir veturinn og lokamat að vori í því námsefni sem kennt er yfir veturinn.
 - Einkunnir eru gefnar í bókstöfum eftir hæfniviðmiðum Aðalnámskrár grunnskóla.
 - Vægi hvers námsþáttar er eftirfarandi:
- **Bókmenntir 45%**
 - *Laxdæla* 25%
 - *Kjörbók* 20%
 - **Málfræði 10%**
 - **Heimildaritgerð 15%**
 - **Heimalestur, lesskilningur, ljóð og önnur verkefni 30%**
 - *Kvikmynd (Djúpið)* 5%
 - *Heimalestur* 10%
 - *Lesskilningur og ljóð* 5%
 - *Smásaga* 10%

2.2.2 Íslenska sem annað mál

Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað mál

Skipulag íslensku sem annars tungumáls á einstökum skólastigum grunnskóla tekur mið af aldri, þroska og þörfum nemenda.

Íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eru að ná tökum á íslensku og eiga ekki íslensku að móðurmáli. Gera má ráð fyrir að nemendur fylgi hæfniviðmiðum í íslensku sem öðru tungumáli í tvö til fjögur ár. Eftir það fylgja þeir aðalnámskrá í íslensku samkvæmt aldurstengdum viðmiðum.

Foreldrar bera ábyrgð á að styðja við íslenskunám barna sinna og að rækta og þróa eigið móðurmál til að stuðla að virku fjölbreyttri fjölbreyttri. Hópur nemenda sem stundar nám í íslenskum skólum og lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur. Ýmislegt getur haft áhrif á íslenskunámið sem nauðsynlegt er að taka mið af: Bakgrunnur hópsins er ólíkur, móðurmál eru mismunandi og reynsla af fyrri skólagöngu mismikil. Menningarbakgrunnur nemendanna er fjölbreyttur og hver einstaklingur hefur sinn sérstaka persónuleika, áhugasvið, þekkingu og námsgetu. Aðrir þættir sem geta skipt máli eru tilfinningaleg líðan, stuðningur heimilis, væntingar, áhugahvöt og hversu mikið nemandi leggur sig fram.

Áföngunum er skipt niður í stig sem miðast við færni í íslensku við lok hvers stigs.

Forstigi er fyrir nemendur með litla sem enga þekkingu á íslensku tungumáli, þá sem eru ólæsir á móðurmáli sínu þekkja ekki latneskt stafróf eða þurfa sérstaka þjálfun í íslenskum málhjóðum og að tengja þau við rittáknin. Áherslan er á lestur og íslenskt hljóðkerfi á þessu stigi. Þær hæfnilýsingar sem eiga við forstigi eru þau viðmið sem unnið skal að. Að loknu forstigi er miðað við að nemendur nái hæfni sem lýst er á 1. stigi að því gefnu að hæfniviðmiðum forstigs sé náð.

1. stig er fyrir nemendur sem teljast byrjendur í íslensku en eru vel læsir í móðurmáli, þekkja latneskt letur og eiga auðvelt með að tileinka sér íslensk málhjóð og íslensk rittákn. Áhersla er á grunnorðaförða, grunnþekkingu í íslenskrí málfræði, einfaldar ritunaræfingar, mikinn lestur og hlustun auk markvissrar talþjálfunar í almennu, daglegu tali.

2. stig er þegar nemendur orðnir nokkuð færir í munnlegri tjáningu og hafa daglegan orðaförða nokkurn veginn á valdi sínu. Mikil orðaförðasöfnun á sér stað á þessu stigi og málfræðinotkun eflist samhliða. Kröfur um hæfni í rituðu máli aukast og áhersla er lögð á námsorðaförða eftir því sem kostur er. Nemendur fylgja aðlöguðum námsáætlunum í öllum bóklegum greinum.

Á 3. Stigi eru nemendur komnir með góðan grunn í íslensku og geta einbeitt sér að því að safna orðaförða og þróa færni sína í námstengdri málnotkun á breiðum grunni á öllum hæfnisviðum. Þegar nemendur hafa náð þeirri hæfni sem lýst er á þriðja stigi eiga þeir að geta fylgt almennum aldurstengdum viðmiðum og námsáætlunum í öllum bóklegum greinum en með stuðningi ef þarf.

Nemendur geta verið staddir á ýmsum stigum óháð aldri.

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál (forstigi)
Skilningur – hlustun:	<p>Nemandi við lok stigs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skilur einfalt daglegt mál sem varðar hann sjálfan ef talað er hægt og skýrt, s.s. einfaldar spurningar og svör. Skilur mjög einfaldar leiðbeiningar með stuðningi mynda, látbragðs o.fl. Greinir einstök orð og tölustafi sem kenndir hafa verið í einföldu hljóð- og myndefni.

	<ul style="list-style-type: none"> Skilur grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: orð yfir hluti, fólk og dýr, tölustafi og daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima.
Skilningur- lestur:	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Tengir íslensk máhljóð við rittákn þeirra. Byrjar að þjálf sig í umskráningu og nær byrjunarfærni í lesfimi. Getur lesið og skilið einföld orð og einfaldar lykilsetningar sem honum hafa verið kenndar og eru algengar eða eru studdar myndefni. Nýtir sér myndir og tákn til að skilja og skýra merkingu orða. Getur lesið mjög einfalda texta með stuðningi t.d. mynda.
Tjáning – Talað mál, samskipti og frásögn:	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Getur, með stuðningi, tekið þátt í einföldum samræðum er varða hann sjálfan, sé talað hægt og skýrt, endurtekið og umorðað eftir þörfum. Getur beðið um aðstoð á einfaldan hátt og spurt einfaldra spurninga. Getur kynnt sig, heilsað, kvatt og þakkað fyrir sig. Kann grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: getur nefnt orð yfir hluti, liti, fólk, daga, tölur og dýr og einfaldar setningar um daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima. Getur á einfaldan hátt tjáð hvað honum líkar/líkar ekki og sagt frá líðan sinni. Getur stafað nafnið sitt og gefið upp símanúmer.
Tjáning – Ritun:	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Getur skrifað íslenska stafrófið eftir fyrirmynd. Þekkir íslenska ritátt. Getur afritað orð og setningar. Getur skrifað einföld orð og einfaldar setningar sem hann hefur lært. Getur skrifað nafnið sitt. Getur teiknað röð mynda og með aðstoð skrifað stök orð eða setningar til að lýsa því sem er að gerast á myndunum (t.d. einföld dagbók).
Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál (stig 1)
Skilningur – hlustun:	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Skilur einfalt daglegt mál sem varðar hann sjálfan, skólann, fjölskylduna og áhugamál ef talað er hægt og skýrt. Skilur að nokkru leyti leiðbeiningar og það mál sem notað er í kennslustofunni ef talað er hægt. Fylgir meginþræði og greinir upplýsingar í einföldum, kunnuglegum frásögnum með sjónrænum stuðningi og orðaforða sem hefur verið kenndur Skilur grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: orð yfir hluti, fólk og dýr, tölustafi og daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima
Skilningur- lestur:	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Þekkir íslenska stafrófið og íslensku máhljóðin. Getur lesið og skilið einföld orð og setningar sem hafa verið kenndar. Nýtir sér myndir og tákn til að skilja og skýra merkingu orða. Getur lesið og skilið einfalda texta af nokkurri lipurð.

<p><i>Tjáning – Talað mál, samskipti og frásögn:</i></p>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur, með stuðningi, tekið þátt í einföldum samræðum er varða hann sjálfan, sé talað hægt og skýrt, endurtekið og umorðað eftir þörfum. • Getur beðið um aðstoð á einfaldan hátt og spurt einfaldra spurninga. • Getur kynnt sig, heilsað, kvatt og þakkað fyrir sig. • Kann grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: getur nefnt orð yfir hluti, liti, fólk, daga, tölur og dýr og einfaldar setningar um daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima. • Getur á einfaldan hátt tjáð hvað honum líkar/líkar ekki og sagt frá líðan sinni. • Getur með takmörkuðum orðaforða lýst hlut eða mynd með því að hafa undirbúið sig fyrir fram.
<p><i>Tjáning – Ritun:</i></p>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur skrifað stök orð og einfaldar setningar um sjálfan sig. • Getur skrifað nafn sitt, heimilisfang og nafn skólans. • Getur skrifað orð og orðasambönd til að lýsa hversdagslegum hlutum (t.d. lit eða stærð). • Getur skrifað einfaldar setningar til að lýsa atburðum í myndasögu. • Getur fært dagbók sem lýsir daglegum athöfnum, fólki og stöðum í stuttum setningum. • Hefur grunnþekkingu á íslenski málfræði og beitir henni í ritun.

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál (stig 2)
<p><i>Skilningur - hlustun:</i></p>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skilur dagleg samtöl, og umræður sem tengjast kunnuglegum aðstæðum einkum ef talað er skýrt. • Skilur nákvæmar leiðbeiningar og fyrirmæli tengd námsgreinum. • Skilur helstu atriði í kynningum, fræðslu og útskýringum með sjónrænum stöðum og skýrum dæmum. • Hefur öðlast grunnskilning á mikilvægum orðaforða námsgreina, þ.e. orðaforða á 2. og 3. þrepi (t.d. í náttúru- og samfélagsgreinum).
<p><i>Skilningur - lestur:</i></p>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur lesið og skilið texta almenns eðlis með orðaforða sem kemur oft fyrir í námi í skólanum. • Getur lesið og skilið texta úr námsefni með stuðningi lykilhugtaka, orðalista, mynda og annarra hjálpargagna. • Getur getið sér til um merkingu einstakra orða út frá samhengi og áætlað merkingu setningar, ef hann þekkir efnið sem um ræðir. • Getur fylgt söguþræði í stuttum sögum og frásögnum á einföldu máli.
<p><i>Tjáning – Talað mál, samskipti og frásögn:</i></p>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur tekið þátt í flestum daglegum samtölum án mikils stuðnings. • Getur spurt einfaldra spurninga og nýtt til þess orð og setningar úr námsefninu og átt samskipti við samnemendur um námsefnið.

	<ul style="list-style-type: none"> • Getur sagt frá áætlunum, venjum, daglegum athöfnum, liðnum atburðum og persónulegri reynslu. • Getur flutt undirbúna kynningu um efni sem hann þekkir vel og svarað spurningum áheyrenda en gæti þurft að biðja um endurtekningu. • Getur auðveldlega tjáð sig um það sem honum líkar/mislíkar • Getur lýst fólki, stöðum og hlutum á einfaldan hátt.
<i>Tjáning – ritun:</i>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur skrifað einfalda texta sem tengjast daglegum athöfnum, persónulegum högum, líðan, áhugamálum og viðhorfum með stuðningi hjálpargagna. • Getur skrifað stuttar lýsingar á atburðum, fyrri viðfangsefnum og reynslu. • Getur svarað spurningum tengdum náminu skriflega með viðeigandi stuðningi orðalista og lykilorðavinnu. • Getur búið til stutta kynningu í skýrslu eða á veggspjaldi um efni tengt náminu með myndum og stuttum textum. • Getur skrifað stuttar, einfaldar frásagnir, t.d. inngang að sögu eða framhald af sögu með stuðningi hjálpargagna. • Hefur grunnþekkingu í íslenskri málfræði og beitir henni í ritun.
Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál (stig 3)
<i>Skilningur- hlustun:</i>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skilur nokkuð auðveldlega daglegar samræður í tengslum við áhugasvið og annað í kunnuglegu umhverfi. • Skilur megininntak í umræðum og fræðslu um viðfangsefni ýmissa námsgreina. • Skilur megininntak kynninga og fræðslu í ýmsum námsgreinum og efni í fjölmörgum sem höfðar til hans og er á skýru máli. • Er kominn með nokkuð góða þekkingu á námsorðaforða á 2. og 3. þrepi, til skilnings sem samsvarar aldri barnsins og því sem gera má ráð fyrir að jafnaldrar hafi þekkingu á.
<i>Skilningur - lestur:</i>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur fylgt meginhugmynd og rökum í texta almenns eðlis og getið sér til um merkingu orða út frá samhengi texta. • Getur lesið texta námsbókanna með viðeigandi stuðningi (orðalista, orðabóka og mynda). • Getur fundið lykilupplýsingar í texta og safnað upplýsingum úr ýmsum textahlutum til að leysa verkefni. • Getur lesið einfaldar skáldsögur í fullri lengd.
<i>Tjáning – talað mál, samskipti og frásögn:</i>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur tekið þátt í tiltölulega löngum samtölum um efni sem er til umræðu ef viðmælandi gerir sér far um að sýna skilning og koma til móts við nemandann. • Getur tekið þátt í umræðum um viðfangsefni hinna ýmsu námsgreina. • Getur tekið þátt í samræðum um áhugamál og frístundir í raun- og netheimum, tjáð skoðanir og rökstutt þær.

	<ul style="list-style-type: none"> • Getur útbúið og flutt kynningu á efni sem hann þekkir og svarað spurningum ef þær eru orðaðar skýrt. • Getur að mestu tjáð skoðanir sínar á skýran hátt. • Getur sagt í smáatriðum frá atburðum, viðbrögðum við þeim og lýst reynslu.
<i>Tjáning – ritun:</i>	<p><i>Nemandi við lok stigs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur skrifað samfelldan texta um margvísleg efni og tengt efnisgreinar í línulega, rökréttu heild með viðeigandi tengiorðum, (þótt textinn sé ekki málfræðilega réttur). • Getur skrifað óformlegan og formlegan texta t.d. á samfélagsmiðlum. Getur hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang. • Getur tjáð skriflega skoðun sína á námsefni, kvikmyndum, bókum eða sjónvarpsþáttum með viðeigandi orðaforða. • Getur skrifað námsritgerðir og notar námsorðaforða með viðeigandi stuðningi orðalista og orðabóka. • Getur gert grein fyrir reynslu, lýst tilfinningum og viðbrögðum í samfelldum texta. Getur skrifað samfellda sögu, með upphafi, atburðarás og sögulokum. • Hefur öðlast breiðan grunn í íslenski málfræði og beitir henni í ritun.

Tímafjöldi: 4 - 6 kennslustundir á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hlustun og skilningur
- Talað mál og framburður
- Samtöl og tjáning
- Lestur og bókmenntir
- Stafsetning
- Ritun
- Samvinna og gagnanotkun

ii. Námsgögn og kennsluefni

- Stuðst er við skjöl (Flokkun námsefnis fyrir ÍSAT nemendur) frá Menntamálastofnun. Valin verkefni af vef þegar námsgögn og kennsluefni eru valin.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

- Kennslan er einstaklingsmiðuð og nemendur fá stuðning við að læra íslensku út frá eigin forsendum.
- Kennslan fer að mestu leiti fram í litlum hóp eða sem einstaklingskennsla.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

- Námsmat:
 - Verkefnavinna og frammistaða í tímum metin yfir skólaárið.

- Notast er við leiðsagnarmat og nemendum er gefin lokaekunn í íslensku sem öðru tungumáli hafi þeir fylgt viðmiðum um hæfni samkvæmt hæfnirömmum aðalnámskrár grunnskóla í íslensku sem öðru tungumáli.
- Hafa verður í huga að hæfnirammarnir miða ekki að aldri nemenda heldur stöðu þeirra í íslensku.

2.3 Erlend tungumál

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat)

2.3.1 Enska

<i>Hlustun:</i>	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur skilið talað mál á eðlilegum hraða í viðfangsefnum sem unnið er með. • Getur skilið efni þar sem hlustun og myndefni tengist. • Getur gert sér nokkra grein fyrir óformlegu og formlegu máli. • Getur greint nokkuð nákvæmar upplýsingar, s.s. tilkynningar og skilaboð í verslunum og á veitingastöðum og upplýsingar um ferðalög.
<i>Lesskilningur</i>	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla. • Getur skilið auðlesna texta sér til gagns og ánægju. • Getur leitað sér upplýsinga, t.d í handbókum. • Getur lesið sér til fróðleiks eftir áhugasviðum. • Getur lesið nákvæmlega eða hraðlesið eftir þörfum.
<i>Samskipti:</i>	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel. • Getur skilið og notað algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisisvenjur. • Getur tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf. • Getur bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum.
<i>Frásögn:</i>	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið, séð eða heyrt. • Getur skrifað og talað um samfellda, styttri texta sem tengjast viðfangsefnum í námi. • Getur skrifað sögur, frásagnir, texta við myndasögur, endursagnir.
<i>Ritun:</i>	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir. • Getur verið meðvitaður um samhengi í textanum og noti algengustu tengiorð. • Getur skrifað skipulega, skiljanlega og viðeigandi samfellda, styttri texta sem tengjast viðfangsefnum í námi. • Getur skrifað sögur, frásagnir, texta við myndasögur, endursagnir

<i>Menningar- læsi:</i>	<i>Nemandi við lok árgangs:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Getur nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu • Getur sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjörðar menningarsvæðis.
<i>Námshæfni:</i>	<i>Nemandi við lok árgangs:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Getur sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og lagt mat á eigin hæfni til náms. • Getur beitt sjálfsmati og tekið þátt í jafningjamati á raunsæjan hátt og veitt sanngjarna endurgjöf með stuðningi kennara.
<i>Málfræði:</i>	<i>Nemandi við lok árgangs:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Getur beitt málfræðireglum í rituðu og töluðu máli • Getur þekkt óteljanleg nafnorð sem og algengar fleirtöluendingar til dæmis -ies endingu í fleirtölu. • Getur þekkt helstu óreglulegu fleirtöluendingu nafnorða. Eignarnafnorð-eignarfalls- s. þekkir afturbeygð fornöfn og tíðir sagna. Þekkir þolmynd sagna. • Getur þekkt atviksorð, orðaröðun, forsetningar, staðsetningarforsetningar, forsetningar við ákveðnar tímasetningar, spurnarmerki, algeng tengiorð.

Tímafjöldi: 4 kennslustundir á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Leitast verður við að þjálfar nemendur í lestri, hlustun, tali, ritun, málfræði, óreglulegum sögnum, orðaforða o.fl. Notast verður við kennslubókina **Spotlight 9** ásamt vinnubók og hlustunarefni. Verkefni úr textabók, orðalisti og ritanir eru unnin í stílabók. Í enskunni verður einnig notast við tónlist, myndbönd og myndir, jafnt í einstaklings- sem og hópavinnu. Lögð verður áhersla á að nemendur stundi yndislestur í ensku og ræði saman á ensku.

Viðfangsefni:

- Orðaforði
- Lestur
- Framsögn
- orðasambönd
- algengar málvenjur
- talæfingar
- óreglulegar sagnir
- málfræði
- kynningar
- myndbönd
- ritunaræfingar o.fl.
- Nafnorð – óregluleg fleirtala
- Eignarnafnorð - possessive nouns

- Fornöfn - pronouns
- Eignarfornöfn - reflexive pronouns
- Kennimyndir sagna/prinsípal parts - (nh) infinitive - e.þt) past simple – (lh.þt) past participle
- Tíðir sagna:
 - present tense - past tense present perfect - past perfect future – imperative
 - nútíð/þátíð
 - núliðin tíð/þáliðin tíð
 - framtíð/boðháttur
 - Passive voice - þolmynd
- Adverbs - atviksorð
- word order - orðaröð
- prepositions - forsetningar
- question tags
- there - it
- there are - there were
- would - should
- would not - wouldn't
- some - any
- somebody - someone
- something
- any
- anybody - anyone
- anything
- Talæfingar
- Hlustunaræfingar
- Umræður
- Orðaforði
- Ritun - frásögn

ii. Námsgögn og kennslufni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Spotlight 9; les- og vinnubók, auk verkefna frá kennara
- Ghost stories - smásögur
- myndbönd um seinni heimstyrjöldina, greinar af history.com
- world wide english - myndbönd + verkefni
- newsela.com - gagnvirkur lestrarvefur á ensku
- history.com
- nationalgeographic.com
- youtube.com
- google classroom

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Bein kennsla, innlögð á töflu, upplestur á texta, hlustunaræfingar, framburðaræfingar, talæfingar, hópverkefni, einstaklingsverkefni, umræður o.fl

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Orðaforðapróf - haust 10%, sagnapróf - haust 10%, málfræðipróf, - haust 10% lesskilningspróf - haust 10%, tímaritun - haust 10%, orðaforði - vor 10%, sagnapróf - vor 10%, málfræðipróf vor 10%, lesskilningur – vor 10%, frásögn - vor 10%

2.3.2 Danska

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Hæfniviðmiðum í erlendum tungumálum er skipt í þrjú stig. Stigin eru yfirviðmið sem útfærð eru fyrir hvern nemendahóp hverju sinni. Tekið er mið af Evrópska tungumálarámmunum og miðað við að þorri nemenda hafi náð hæfni á 3. stigi við lok grunnskóla. Í 9. bekk er unnið á stigi 2.

Hæfnipættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum-
Hlustun	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur greint heiti og einstök orð, þegar talað er um viðfangsefnið. • Getur fylgt þræði í fjölmiðlaefni og úr heimi dægurmenningar. • Skilur fyriræli og leiðbeiningar • Getur hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur og brugðist við með orðum eða athöfnum. • Skilur það mál sem varðar nemandann sjálfan og mál sem notað er í kennslustofunni.
Lesskilningur	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur lesið og skilið léttu texta og greint aðalatriði frá aukaatriðum • Getur fylgst með efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar • Getur lesið og skilið einfaldar smásögur • Getur fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu
Samskipti	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur spurt og svarað spurningum
Frásögn	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar • Getur flutt atriði eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa • Getur sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi. • Getur sagt frá efni sem unnið hefur verið með á vel skiljanlegu máli hvað varðar málnotkun, framburð áherslu og orðaval • Getur spurt og svarað á einfaldan hátt
Ritun	<p>Nemandi við lok árgangs:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Getur skrifað ritunaræfingar út frá myndum, fyrirmælum eða lýsingu á aðstæðum Getur skrifað einfaldar endursagnir, t.d. út frá hlustun eða lestri Getur notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningamerki Getur samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda, hluta o.þ.h.
<i>Menningarläsi</i>	<i>Nemandi við lok árgangs:</i> <ul style="list-style-type: none"> Getur sýnt fram á að hann þekkir til siða, hefða og ytri umgjörðar viðkomandi mál- og menningarsvæða
<i>Námshæfni</i>	<ul style="list-style-type: none"> Getur nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasögn og leiðréttingarforrit og leitarvélur.

Tímafjöldi: 3 kennslustundir á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lestur, ritun, orðaforði, hlustun, talað mál, leikir, tónlist og myndefni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Notast verður við kennslubækur (TÆNK), þ.e. vinnubók og lesbók. Það verður einnig notast við blaðagreinar, verkefni úr bókinni Bordbombe, spil, leiki og efni af vefsíðum með samþykktu námsefni. Það verður einnig notast við myndefni sem hæfir unglíngastigi. Lesnir textar, málfræði, myndbandsgerð (einstaklings og í hópum), myndbönd, tónlist og annað efni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Unnið er með alla færniþætti tungumálsins (hlustun, lestur, orðaforða, ritun og talað mál), þemaverkefni. Leitast verður við að nota fjölbreyttar kennsluáferðir og lögð verður áhersla á hlustun, auka við orðaforða og þar með lesskilning á einföldu máli og kynnast enn frekar danskri menningu.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Nemendur fá einkunn í lok hvorrar annar. Námsmatið mun ná til allra færniþátta fyrir 9. bekk og endurspeglar hæfniviðmiðin. Hæfniviðmið eru tengd inn á verkefni, vinnu nemenda og prófa. Notast verður við leiðsagnarmat að einhverju leiti, þar sem nemendur munu fá tækifæri að bæta árangur sinn í ákveðnum hæfniþáttum, í gegnum skólaárið. Það verður einnig notast við lokamat í tilteknum þáttum námsins.

2.4 List- og verkgreinar

Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum
Myndmennt:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Greint og beitt fjölbreyttum aðferðum og tækni. • Tjáð skoðanir eða tilfinningar í eigin sköpun með tengingu við eigin reynslu og gagnrýni á samfélagið. • Túlkað listaverk og hönnun með tilvísun í eigin reynslu, nærumhverfi, samtímann, siðfræði og fagurfræði. • Greint hvernig sjónrænt áreiti daglegs lífs hefur áhrif á líf okkar og gildismat.
Heimilisfræði:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur beitt helstu matreiðslu- og bakstursaðferðum og notað til þess ýmis mæli- og eldhúsahöld. • Getur farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif tengdu heimilishaldi og matreiðslu. • Getur greint aðalatriði næringarfræðinnar og útskýrt tengsl næringarefna, hráefna og matreiðslu. • Getur sett viðfangsefni heimilisfræðinnar í vítt samhengi við eiginleika sem taldir eru bæta heilsu fólks. • Getur sagt frá íslenskri og erlendri matarmenningu og matreitt ýmsa þjóðarrétti.
Hönnun og smíði:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur valið aðferðir, efni og verkfæri við hæfi og sýnt rétta og ábyrga notkun verkfæra, • Getur útskýrt hugmyndir sínar fríhendis- og með grunnteikningu, • Getur framkvæmt flóknari samsetningar, s.s. samlímingu, töppun og skrúfun • Getur sagt frá hvernig tækni er nýtt í atvinnulífinu • Getur gert sér grein fyrir hvort og hvernig hægt er að endurnýja ýmsa hluti til að lengja líftíma þeirra
Textílmennnt:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur nýtt sér mismunandi aðferðir greinarinnar til að vinna með eigin hugmyndir. • Getur nýtt sér mismunandi miðla í hugmyndavinnu sinni. • Getur unnið eftir eigin teikningu í útsaum. • Getur unnið að mestu hjálparlaust á saumavél. • Getur gert sér grein fyrir möguleikum endurvinnslu. • Getur gert sér grein fyrir mikilvægi þess að hafa tekið þátt í alþjóðlegu hjálparstarfi
Tónmennt:	Nemandi við lok árgangs:

	<ul style="list-style-type: none"> • Getur greint, valið og notað hljóðfæri og hljóðblæ við hæfi í tónsköpun og hlustun, • Getur tekið þátt í tónsköpun af einhverju tagi, s.s. kórsöng eða samspili sjálfum sér og öðrum til ánægju • Getur notað algeng tæki, hljóðfæri, rödd og forrit til að skapa eigin tónsmíð og/eða hljóðverk • Getur tekið þátt í að skapa og flytja eigin verk og annarra, gagnrýnt og rökstutt út frá eigin smekk, stíltegund tónlistar og fagurfræði • Getur greint, útskýrt og endurskoðað eigin sköpunarverk og samnemenda í tónlist af sanngirni og virðingu • Getur rökstutt skoðun sína á tónlist út frá eigin smekk og fagurfræði • staðið með eigin tónsköpun eða tónlistarvali og rökstutt val sitt • Getur greint og útskýrt ólík tónlistarstílbrigði, hljóðfæri og hljóðgjafa og sett í persónulegt, sögulegt og menningarlegt samhengi.
--	--

2.4.1 Sjónlistir - myndmennt

Tímafjöldi: Kennit í smíðjum 2 kennslustundir á viku í 6-7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Formfræði
- Myndbygging
- Hlutföll
- Litafræði
- Mótun

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgögn kennara.
- Handbækur
- Listaverkabækur
- Vefurinn.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Fyrirlestrar
- Sýnikennsla
- Verklegar æfingar
- Bein kennsla
- Fræðslumyndir

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kynnist hugmyndafræði sem sköpun tekur mið af
- Kynnist mismunandi úrlausnum og aðferðum
- Kynnist mismunandi efnum og áhöldum til myndsköpunar.

iv. Námsmat og námsmatsaðlög

Einkunn er gefin í bókstöfum: A, B+, B, C+, C, D

2.4.2 Heimilisfræði

Tímafjöldi: Kennt í smiðjum 2 kennslustundir á viku í 6-7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

- Matreiðsla og bakstur
- Hollusta og næring
- Matvæla-, hreinlætis- og neytendafræði
- Vinnubók, sem unnin er í skóla og heima

ii. Námsgögn og kennsluefni

- Áhöld og hráefni
- Myndband
- Næringarefnatöflur og uppskriftabækur
- Dagblöð, tímarit, tölva, stílabók, skriffæri, límstifti

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlög

- Verklegar æfingar, einstaklingsvinna og hópvinna
- Sýnikennsla
- Vinnubókarkennsla

Í náminu er eftirfarandi námsaðlög beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsla í helstu aðferðum matreiðslu og baksturs.
- Nemendur eru hvattir til þess að prófa uppskriftir undir leiðsögn heima.
- Kennsla í næringarfræði, það sem við borðum skiptir máli fyrir heilsuna.

iv. Námsmat og námsmatsaðlög

Námsmat fer fram í kennslustundum. Lagt er mat á vinnubrögð, frágang, sjálfstæði og samvinnu. Metin er viðleitni og færni nemenda til þess að fara eftir leiðbeiningum og uppskriftum. Þekking nemenda á mælieiningum, hráefnum, næringarfræði, aðferðum og meðferð heimilistækja
Einkunn er gefin í bókstöfum: A, B+, B, C+, C, D

2.4.3 Hönnun og smíði

Tímafjöldi: 2 tímar í 6 – 7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru

- Tré
- Gler
- Málmur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ítarefni frá kennara, veraldarvefurinn – bækur og gögn fyrir list- og verkgreinar.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kynnist því að hanna sína hönnun.
- Kynnist mismunandi aðferðum og úrlausnum.
- Lögð er áhersla á að nemendur læri rétta notkun hlífðarbúnaðar og þekki hugtakið vinnuvernd.
- Nemendur eru hvattir til að taka þátt í nýsköpunarkeppninni Verksmiðjan.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

- Innlagnir
- Hugmynda og skissuvinna
- Sýnikennsla
- Sköpunarvinna
- Sjálfstæð vinnubrögð

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Einkunn gefin í bókstöfum: A, B+, B, C+, C og D.

2.4.4 Textílmennt

Tímafjöldi: Kennt í smiðjum 4 kennslustundir á viku í 6-7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Útsaumsverkefni, unnið eftir eigin teikningu, forsíða á bók.
- Bókagerð.
- Fatasaumur, barnaföt fyrir Rauða krossinn.
- Vélsaumur – endurnýting – unnið úr gömlum gallabuxum.
- Frjáls vinna - nemendur velja sér verkefni.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Efni, áhöld og tæki textílgreinarinnar s.s. saumavél, nálar, skæri, útsaumsgarn o.fl.
- Skjávarpi, fagbækur og blöð, hugmyndir að verkefnum sótt á netið.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur vinna að verkefnum þar sem tækni og vinnuaðferðir eru kenndar
- Bein kennsla, sýnikennsla, verklegar æfingar, sköpun og hugmyndavinna.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kenna helstu vinnuaðferðir og tækni textílgreinarinnar.
- Kynna eiginleika algengustu textílefna.
- Efla sjálfstæð vinnubrögð.

iv. Námsmat og námsmatsaðlög

Námsmat fer fram í kennslustundum. Lagt er mat á vinnubrögð, frágang, sjálfstæði og samvinnu. Metin er viðleitni og færni nemenda til þess að fara eftir leiðbeiningum og uppskriftum. Þekking nemenda á mælieiningum, hráefnum, næringarfræði, aðferðum og meðferð heimilistækja. Einkunn er gefin í bókstöfum: A, B+, B, C+, C, D

2.5 Náttúrugreinar

Undir náttúrugreinar í grunnskóla heyrna náttúrufræði, eðlisvísindi, jarðvísindi, lífvísindi og umhverfismennt en mikilvægt er að flétta efnið saman þannig að námsefnið myndi samstæða heild. Nám í náttúrugreinum tekur mið af grunnþáttum menntunar; sjálfbærni, heilbrigði, læsi og sköpun.

Lögð er áhersla á að stuðla að jákvæðum viðhorfum nemenda til náttúruvísinda, að þeir geti lesið texta um náttúruna sér til gagns og verði læsir á nærumhverfi sitt. Nemendur fá þjálfun í vinnubrögðum við leit að skýringum og lausnum, við framkvæmd athugana og við mat á niðurstöðum. Mikilvægt er að nemendur framkvæmi einfaldar athuganir og fái með því tækifæri til að upplifa og draga ályktanir af upplifun sinni. Þessar athuganir fara fram í skólastofunni, nánasta umhverfi skólans og á sófnum.

Hlutverk náttúrufræðikennara er að leiða nemendur sína inn í heima náttúruvísindanna með því að kynnast hugmyndum þeirra og hæfni og komast þannig að raun um hvernig þeir hugsa og hvar þeir eru staddir. Hlutverk kennarans er því fólgið í að hjálpa nemandanum annars vegar að þróa hugtök sín og hugmyndir um lífið og efnisheiminn og hins vegar að öðlast hæfni til að láta sig varða eigin velferð og annarra og umhverfisins nær og fjær. Þetta er gert með fjölbreyttum kennsluháttum og námsmati sem styður nemandann í að átta sig á eigin stöðu og hvetur hann til að taka ábyrgð á eigin námi. Þannig fá nemendur í gegnum kennslu og námsmat tækifæri til að verða meðvitaðir um eigin hæfni og sýna hana í verki.

Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Vinnulag náttúru-vísinda	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Hugtök	Nemandi við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> beitt hugtökum og heitum í náttúruvísindum við fjölbreyttar aðstæður
Læsi á gögn og náttúruvísindatexta-	Nemandi við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> lesið þyngri náttúruvísindatexta sér til gagns og endursagt og rætt helstu atriði, lesið út úr myndritum og myndefni um náttúrufræði sér til gagns, umorðað, túlkað og sett í margvíslegt samhengi
Athuganir	Nemandi við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> framkvæmt, skráð og safnað upplýsingum út frá athugunum og mælingum úti og inni, samkvæmt fyrirætlum og á eigin vegum
Miðlun	Nemandi við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> kynnt niðurstöður rannsókna, útskýrt hvaða vinnubrögðum var beitt og tekið þátt í umræðum um efnið
Vísindaleg vinnubrögð	Nemandi við lok árgangs:

	<ul style="list-style-type: none"> • sett fram vísindalega tilgátu og beitt margvíslegum vísindalegum vinnubrögðum til að kanna hana í þekkingarleit og úrvinnslu verkefna
Eðli vísindalegrar þekkingar	Nemandi við lok árgangs. - tekið í 10. bekk
Tengsl vísinda, tækni og menningar	Nemandi við lok árgangs- tekið í 10. bekk
Umhverfið	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Hringrásir efna og orku	Nemandi við lok árgangs- tekið í 10. bekk
Vistkerfi	Nemandi við lok árgangs -tekið í 8. bekk
Náttúruvernd	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • fjallað um og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta sem tengjast,náttúruvernd,
Veðurfar	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt loftslag, vinda og hafstrauma jarðar
Loftslagsbreytingar	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt loftslagsbreytingar, ástæður, afleiðingar og mótvægisáðgerðir
Náttúruauðlindir og sjálfbær nýting	Nemandi við lok árgangs-tekið í 10. bekk
Einstaklingurinn og umhverfið	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • rætt á gagnrýninn hátt tengsl einstaklinga og umhverfismála á heimsvísu
Geta til aðgerða	Nemandi við lok árgangs - tekið í 10. bekk
Lifið	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Flokkun lífvera	Nemandi við lok árgangs - tekið í 8. bekk
Örverur	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • þekkt gagn og skaðsemi örvera
Frumur	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt gerð frumna, líffæri þeirra og starfsemi
Þróun	Nemandi við lok árgangs - tekið í 8. bekk

Erfðir	Nemandi við lok árgangs- tekið í 10. bekk
Bygging og starfsemi plantna	Nemandi við lok árgangs - tekið í 8. bekk
Bygging og starfsemi dýra	Nemandi við lok árgangs - tekið í 8. bekk
Líffæri og líffærakerfin	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> lýst hlutverki og samspili helstu líffæra og líffærakerfa mannslíkamans
Kynheilbrigði	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> rætt kynheilbrigði, ábyrga hegðun í kynlífi og tilgang getnaðarvarna (Valgerður tekur þetta hæfniviðmið)
Heilsa	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> rætt á gagnrýninn hátt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð með ábyrgri neyslu og hegðun.
Efnin	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Uppbygging efna	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> þekkt uppbyggingu frumeinda og sameinda og myndun jóna
Varðveisla massans	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> útskýrt varðveislumassa, tengt við hegðun efna og frumeindakennunguna
Lotukerfið	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> útskýrt uppbyggingu lotukerfisins og tengt við eiginleika efna
Efnajöfnur	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> þekkt heiti frumefna og efnasambanda og unnið með þau í efnajöfnum,
Efnabreytingar og eiginleikar efna	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> lýst efnabreytingum og samspili þeirra við hitastig og orku m.a. með efnajöfnum
Leysni	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> unnið með leysni mismunandi efna í vökvum og lofttegundum,
Sýrustig	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> útskýrt og unnið með pH kvarðann.
Orkan	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Orka	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • gert grein fyrir orku í mismunandi formum og tengt við varðveislu orkunnar,
Nýting orku	Nemandi við lok árgangs - tekið í 10. bekk
Varmi	Nemandi við lok árgangs. útskýrt mismunandi varmaflutningi og samspil varma og hitastigs,
Rafmagn og segulmagn	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt stöðurafmagn og tengsl rafmagns og segulmagns
Rafmagn og rafrásir	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt einfaldar rafrásir
Bylgjur	Nemandi við lok árgangs - tekið í 8. bekk
Gagn og skaðsemi bylgna	Nemandi við lok árgangs - tekið í 8. bekk
Kraftar og hreyfing	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt helstu kraftalögmál sem verka í daglegu lífi manna
Massi	Nemandi við lok árgangs. <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt muninn á massa og þyngd,
Þrýstingur	Nemandi á við lok árgangs <ul style="list-style-type: none"> • kunnir skil á þrýstingi í föstum efnum, vökvum og lofttegundum,
Alheimurinn	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Jörðin	Nemandi á við lok árgangs - tekið í 8. bekk
Jörðin	Nemandi á við lok árgangs- tekið í 8. bekk
Mótun lands	Nemandi á við lok árgangs -tekið í 8. og 10. bekk
Tunglið	Nemandi á við lok árgangs- tekið í 8. bekk
Sólkerfið	Nemandi á við lok árgangs - tekið í 8. bekk
Alheimurinn	Nemandi á við lok árgangs- tekið í 8. bekk

2.5.1 Eðlis- og efnavísindi

Tímafjöldi: 3 kennslustundir á viku að jafnaði.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru

- Rafmagn
- Rafrásir

- Eðlismassi
- Frumefni og efnasambönd
- Bræðslumark og suðumark
- Hamskipti og efnabreytingar
- Frumeindakenningin
- Jónir
- Lotukerfið
- Að stilla efnajöfnur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Eðlisfræði 1 e. Undvall og Karlsson
- Efnisheimur e. Hafþór Guðjónsson
- Ýmis myndbönd og myndskleið af Netinu
- Ýmis tæki og tól úr raungreinastofu
- Ítarefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Hópastarf er mikilvægt í náttúrufræðinámi, þannig að verulegur hluti námsins fer fram í samvinnu nemenda í litlum hópum. Þar vinna þeir verklegt og fá að upplifa saman og ræða viðfangsefni. Aðrar kennsluaðferðir eru m.a. fyrirlestrar, sýnikennsla, myndmiðlar, vinnubókarkennsla, umræðu- og spurnarkennsla og sjálfstæð, skapandi viðfangsefni. Lögð verður áhersla á virka þátttöku nemenda í umræðum í tímum.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Símat þar sem beitt er fjölbreyttum námsmatsaðferðum sem gilda til lokaeinkunnar. Dæmi um námsmatsaðferðir eru:

- Kaflapróf Eðlisfræði 1 úr köflum 1 og 3 gildir 15 %
- Hópa- og samvinnuverkefni – magnararás -gildir 10 % (kynningar, jafningjamat)
- Skýrslur úr tilraunum (skýrslur og vinnubók fyrir báðar annar gilda 10%)
- Kaflapróf úr Efnisheimi, kaflar 1 og 2 -gildir 15 %
- Kaflapróf úr Efnisheimi, kaflar 3 g 4 -gildir 15 %

2.5.2 Lífvísindi

Tímafjöldi: kennslustundir á viku að jafnaði á haustönn.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru

- Líkaminn (frumur og starfsemi þeirra)
- Melting og öndun
- Blóðrás
- Húðin og stoð og hreyfikerfið
- Taugakerfið

ii. Námsgögn og kennsluefni

Gerði athugasemd [MS1]: Fara vel yfir

Gerði athugasemd [MS2]: Fara vel yfir

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Mannlíkaminn e. Fabricius & fl.
- Ýmis myndbönd og myndskleið af Netinu
- Ýmis tæki og tól úr raungreinastofu
- Ítarefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Hópastarf er mikilvægt í náttúrufræðinámi, þannig að verulegur hluti námsins fer fram í samvinnu nemenda í litlum hópum. Þar vinna þeir verklegt og fá að upplifa saman og ræða viðfangsefnin.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Símat þar sem beitt er fjölbreyttum námsmatsaðferðum sem gilda til lokaeinkunnar. Dæmi um námsmatsaðferðir eru:

- Kaflapróf úr Mannlíkamanum- kaflar 1-3 gildir 10 %,
- Kaflapróf úr Mannlíkamanum -kaflar 4. 5 og 6 gildir 10 %
- Krufningar og glærukynning -gildir 10% (heimildaritun, hópa og samvinnuverkefni, kynningar, jafningjamat)

2.5.3 Umhverfisfræði

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru

- Loftlagsbreytingar og afleiðingar þeirra

ii. Námsgögn og kennsluefni

Myndir um loftslagsbreytingar

iii. Námsfyrirkomulag

Nemendur horfa á myndir um loftslagsbreytingar og áhrif þeirra. Vinna síðan verkefni.

iv. Námsmat

Verkefni gildir 5 %

Gerði athugasemd [MS3]: Fara vel yfir og hafa vægi hvers þáttar

2.6 Samfélagsgreinar

Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum
Verklag	
Reynsluheimur: <i>Umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemenda til að skilja veruleikann</i>	<ul style="list-style-type: none"> Rökrætt mikilvæg hugtök, sem notuð eru um menningar- og samfélagsmálefni. Útskýrt mismunandi hugmyndir um gerð og framkvæmd lýðræðis. Greint hvernig stjórnmal og samfélagsgerð tengjast lífi einstaklinga. Bent á, fyrirbyggt og brugðist rétt við ýmsum hættum og slysaöldrum í umhverfinu og náttúrunni. Fjallað um náttúruferla sem mynda og móta land og hafa áhrif á loftslag og gróður. Gert sér grein fyrir nýtingu auðlinda og umhverfis og gildi verndunar hvors tveggja með hliðsjón af sjálfbærri þróun. Sýnt fram á skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf. Greint og fjallað um upplýsingar á kortum og gröfum og annars konar myndum.
Hugarheimur: <i>Sjálfsmynd: Hæfni nemenda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn og viðhorf, á ýmsum stöðum og tímum.
Félagsheimur: <i>Samskipti: Hæfni nemenda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra</i>	<ul style="list-style-type: none"> Útskýrt með dæmum margbreytileika mannlífsins og ólíkan bakgrunn fólks, borið virðingu fyrir frelsi fólks til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta. Komið þekkingu sinni og viðhorfum á framfæri með fjölbreyttum og markvissum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra. Útskýrt mismunandi hugmyndir um gerð og framkvæmd lýðræðis. Komið þekkingu sinni og viðhorfum á framfæri með fjölbreyttum og markvissum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra. Ígrundað eigin getu til aðgerða og gert sér grein fyrir afleiðingum gerða sinna eða aðgerðaleyfis.
<i>Kynheilbrigðisfræði:</i>	Nemandi við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Getur haft skilning á sjálfum sér og þeim gildum sem honum finnst mikilvæg. Getur eflt og styrkt sjálfsmynd sína. Getur borið virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum.

	<ul style="list-style-type: none"> • Getur lesið í eigin tilfinningar og annarra. • Getur þekkt ýmsar gagnlegar aðferðir í samskiptum kynjanna. • Getur gert sér grein fyrir eigin ábyrgð í tengslum við kynheilbrigði. • Getur tekið ábyrgð á eigin kynhegðun. • Getur lært að virða eigin mörk og annarra þegar kemur að kynlífi. • Getur áttað sig á mögulegum áhrifum kláms á kynheilbrigði. • Getur skilið hvernig fjölmiðlar skapa lífstíl sem endurspeglast m.a. í tilteknum kynhlutverkum og líkamsfyrirmyndum. • Getur þekkt eigin tilfinningar þegar kemur að ást og ástarsamböndum. • Getur þekkt sögu og menningu hinsegin fólks. • Getur virt einstaklinginn fyrir það sem hann er.
--	--

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 3 kennslustundir á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Jarðsagan
- Uppbygging jarðar
- Landakort
- Náttúra, gróður og loftslag jarðar
- Heimshöfin
- Auðlindir og orka
- Búseta og skipulag
- Umhverfisvernd
- Saga fyrri og seinni heimsstyrjaldarinnar
- Saga verkalýðshreyfingarinnar erlendis og heima á Íslandi
- Saga byltingaráranna í Rússlandi og þróun Sovétríkjanna
- Velmegun og kreppa 3. áratugarins
- Alþjóða efnahagskreppan á 4. Áratugnum
- Valdataka nasista í Þýskalandi og áhrif þess á líf gyðinga

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Um víða veröld: Jörðin
- Ýmis verkefni frá kennara.
- Youtube og annars konar netefni
- Styrjaldir og kreppa eftir Hellerud og Moen
- Verkefni sem fylgja lesbók
- Fjölbreytt itarefni frá kennara (Youtube og annars konar netefni)

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópverkefni
- Einstaklingsverkefni (vefsíður, veggspjöld o.fl.)
- Heimalestur
- Umræður (spurt og spjallað)
- Innlögn í fyrirlestrarformi
- Vinnubókarvinna/ hugtakavinna
- Ritgerðir
- Sköpun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Fjölbreytt verkefnavinna (Verkefnum er hægt að skila á ólíkan hátt og ekki þurfa allir að gera það eins. Myndbönd, vefsíður, veggspjöld, ritgerðir, leikþættir eru allt vel þekktir miðlar sem hver um sig skapa ólík tækifæri og fjölbreytni, sé ýtt undir notkun sem flestra þeirra.
- Mismunandi markmið (Ekki þurfa allir nemendur að hafa sömu markmiðin. Bekkurinn getur haft sameiginlegt viðfangsefni - sameiginlegan námskjarna - en einstakir nemendur eða nemendahópar kafað í það af mismunandi dýpt eða sérhæft sig í einstökum þáttum þess)

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Hópverkefni
- Fjölbreytt einstaklingsverkefni
- Kynningar
- Verkefni unnin jafnt yfir önnina en stærri verkefni unnin í lok hverrar lotu
- Leiðsagnarmat
- Jafningjamat

2.6.1 Jafnrétti og lífsleikni

Tímafjöldi: 1 kennslustund á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Bekkjarfundir þar sem rætt verður um samskipti, einelti, eineltishringinn, vináttu, málefni líðandi stundar, kurteisi og líðan.
- Bekkjarreglur
- Skólareglur
- Námsþækni
- Sjálfsþekking – hver er ég?
- Tilfinningar og samskipti
- Réttindi og skyldur í samfélagi
- Sagt frá ýmsum hetjum í baráttunni fyrir jafnrétti

- Reynslusögur barna um víða veröld, bæði sannar og skáldaðar.
- Útskýringar á félagsfræðilegum hugtökum sem notuð eru til að skilja jafnréttismál.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Olweusaráætlunin gegn einelti og andfélagslegu atferli
- Ýmis myndbönd og myndasöfn af vef.
- Allir geta eitthvað, enginn getur allt (valin verkefni).
- Námsækni fyrir efstu bekk grunnskóla
- Umræður um gildi, dyggðir og lífsviðhorf á bekkjarfundum.
- Samskiptaleikir (frá kennara, á Netinu).
- Verkefni í tengslum við ferð í skólabúðir að Laugarvatni

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Bekkjarfundir
- Bein kennsla
- Umræður
- Samvinnunám
- Verkefnavinna
- Lesefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Námsfni tengt við daglegt líf og reynsluheim nemenda.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Verkefni í tímum og heimavinna.
- Þátttaka, viðhorf og samvinna.

2.7 Skólaíþróttir

2.7.1 Íþróttir

Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum
Heilsa og velferð:	<p><i>Við lok árgangs geti/hafi nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Gert sér grein fyrir mikilvægi heilbrigðs lífennis og hreinlætis. Haft skilning á grunnreglum leikja og hinna ýmsu íþróttagreina. Þekkt sín eigin takmörk. Læri að nota nærumhverfi sitt til íþróttaiðkunar. Haft þekkingu til að bæta líkamshreysti og þrek. Haft ánægju af að hreyfa sig reglulega. Haft jákvæða upplifun af íþróttaiðkun. Tekið virkan þátt í kennslustundum.
Hreyfing og afkastageta:	<p><i>Við lok árgangs geti/hafi nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Notað nærumhverfi sitt til íþróttaiðkunar. Bætt líkamshreysti sitt og þrek. Gert fjölbreyttar styrktaræfingar með eigin líkamsþyngd. Sýnt fram á færni í bæði loftfirrtu og loftháðu þoli í íþróttum. Nýtt sér stöðluð próf til að meta þrek og hreysti, lipurð og samhæfingu. Haft jákvæða upplifun af íþróttaiðkun. Ánægju af að hreyfa sig reglulega.
Félgaslegir þættir og samvinna:	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Sýnt háttvísi í leik, bæði í hóp og einstaklingsíþróttum. Tekið þátt í leikjum sem styrkja samskipti og samvinnu. Farið eftir reglum í íþróttum. Sýnt virðingu og góða framkomu og umburðarlyndi gagnvart öðrum. Sett sig í spor annarra.
Öryggi og skipulag:	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Mætt í viðeigandi fatnaði í sund- og íþróttatíma. Tekið ákvarðanir á grundvelli öryggis- og umgengnisreglna. Farið eftir reglum kennara, íþróttahúsa og sundstaða. Brugðist við óvæntum aðstæðum.

Tímafjöldi: Tvær 40 mínútna kennslustundir að jafnaði á viku yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska**
 - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Rytmiskar leikfimiæfingar**
 - með bolta, hringi, sippubönd, bönd, keilur
 - án smááhalda

- **Áhaldafimleikar**
 - Hindranahlaup, gólfæfingar, stökk, sveiflur, klifur, róla sér
- **Leikir**
 - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, samvinnuleikir, hugmyndaleikir, ratleikir
- **Frjálsíþróttir**
 - Hlaup, stökk, köst
- **Sértækir námsþættir**
 - Skólamót í leikjum, íþróttgreinum, frjálsíþróttum eða sundi, ratleikjamót, skólaþrekmót, gönguferðir, skíðaferðir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **Áhöld í íþróttasal**
 - **Minni áhöld:** Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
 - **Stærri áhöld:** Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- **Áhöld í skóla og á skólalóð**
 - **Minni áhöld:** Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
 - **Stærri áhöld:** Rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í:

- Kennsla í íþróttahúsi/íþróttasal
- Kennsla utanhúss: Skólalóð/íþróttasvæði við Kaplakrika.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaráfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, leitaraðferðir, kannanir, hópvinubrögð, frásögn og sagnalist, sjónsköpun, hugarflug, leikræn tjáning, sviðsetning, söguaðferð

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- **Hreyfing og afkastageta; (30% vægi)**
 - Verklegr próf (Armbeygjur, kviðæfingar, þolpróf, sprettur, sipp, liðleiki og uppstökk/langstökk)
- **Félagslegir þættir og samvinna; (60% vægi)**
 - Virkni í kennslustundum
 - Viðhorf (Jákvæðni, tillitssemi, virðing og góð hegðun)
- **Öryggi og skipulag; (10% vægi)**
 - Að framfylgja reglum

2.7.2 Skólasund

Viðmið um námshæfni í skólasundi

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í skólasundi
Heilsa og velferð:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur áttað sig á að sundið er góð heilsubót. Getur haft ánægju af að hreyfa sig reglulega. Getur haft jákvæða upplifun af sundiðkun. Tekur virkan þátt í kennslustundum. Hefur bætt líkamshreysti sitt og þrek.
Hreyfing og afkastageta:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirt þol. Getur gert flóknar samsettar æfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu. Getur sýnt framfarir í tækni og færni í hinum ýmsu sundaðferðum. Sundstig 9. Getur haft jákvætt viðhorf gagnvart sundtímunum.
Félagslegir þættir og samvinna:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur borið virðingu fyrir þörfum og mismunandi getu samnemenda og beitt sveigjanleika í samskiptum. Fer eftir reglum og fyrirmælum. Sýnir virðingu og góða framkomu. Getur haft jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsandann.
Öryggi og skipulag:	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur brugðist rétt við óvæntum aðstæðum. Leita hjálpar. Mætir í viðeigandi fatnaði í sundtíma. Fer eftir reglum kennara og starfsfólki sundstaða. Getur bjargað jafningja á björgunarsundi.

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: Ein 40 mínútna kennslustund að jafnaði á viku yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í sundi eru:

Undirbúningur fyrir 9. sundstig.

- **Þolsund**
 - Að nemandi geti synt 500 m þolsund og noti að lágmarki 3 sundaðferðir þar sem ekki skal nota hverja aðferð skemur en 75metra.
- **Bringusund**
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli, öndun, armtaki og fótataki.
 - Að nemandi geti synt 100 m bringusund, tímataka
- **Skólabaksund**
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótataki.
- **Skriðsund**

- Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli öndun, armtaki og fótataki.
- Að nemandi geti synt 50 m skriðsund, tímataka.
- **Baksund**
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.
 - Að nemandi geti synt 25 m baksund, tímataka.
- **Flugsund**
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.
 - Að nemandi geti synt viðstöðulaust 25 m flugsund.
- **Fatasund**
 - Að nemandi þjálfist í sundi í fötum:
 - Stunga af bakka, 50 metra fatasund, þar af 8-10metra kafasund. Troða marvaða og afklæðast á sundi. Synt tilbaka sömu vegalengd í sundfötum.
- **Leikir**
 - Að nemandi læri að bera virðingu fyrir þörfum og getu annarra.
 - Að nemandi fái tækifæri til að bæta félagsþroska sinn og samskipti.
 - Að nemandi geti tekið þátt í ýmsum leikjum í sundi til að auka færni í samvinnu og að efla þol, styrk, viðbragð og hraða

ii. Námsgögn og kennslufni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í Suðurbæjarlaug
- Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu eru eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáðferðir
 - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabrautir, hópvinna, samvinna, sköpun

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Hreyfing og afkastageta;
 - Námsmat: 40% af vetrareinkunn
 - 9. sundstig
- Félagsslegir þættir og samvinna;
 - Námsmat: 50% af vetrareinkunn
 - Virkni í kennslustundum
 - Viðhorf og áhugi

- Öryggi og skipulag;
 - Námsmat: 10% af vetrareinkunn
 - Að fara eftir reglum á sundstöðum

2.8 Stærðfræði

Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í stærðfræði
Vinnubrögð, túlkun og beiting stærðfræðinnar	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur tjáð sig um stærðfræðilegt efni Getur hannað líkan og nýtt sér þá stærðfræðikunnáttu sem þarf Getur notað hugtök og táknmál stærðfræðinnar á skýran hátt Getur unnið sjálfstætt og skipulega og sett upp stærðfræðidæmi á greinagóðan hátt
Talnareikningur og mælingar	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur nýtt sér reglur um röð reikniaðgerða Getur reiknað með prósentustigum Getur reiknað með prósentum Getur nýtt sér breytibátt við prósentureikning Getur skrifað tölur á staðalformi Getur reiknað með tölum á staðalformi Þekkir ræðar og óræðar tölur (talnamengi) Getur breytt lotubundnu tugabroti í almennt brot Getur útskýrt og fundið ferningstölu Getur nýtt sér reglur um námundun Getur breytt klukkustundum, mínútum og sekúndum í tugabrot Getur reiknað út tímamismun Getur reiknað út gengi Getur reiknað með hlutföllum Getur reiknað út vegalengd, hraða og tíma Getur breytt úr einni mælieiningu í aðra í tengslum við lengd Getur breytt úr einni mælieiningu í aðra í tengslum við flatarmál Getur breytt úr einni mælieiningu í aðra í tengslum við rúmmál
Algebra	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur reiknað með veldi Getur leyst jöfnur í fleiri en einu skrefi Getur leyst óuppsettar jöfnur Getur fundið gildi stæðu Getur nýtt sér samokareglu og ferningsreglur við þáttun
Rúmfræði og mælingar	<p>Nemandi við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Getur fundið hallatölu og skurðpunkt við y-ás út frá jöfnu Getur fundið hallatölu og skurðpunkt við y-ás út frá teikningu Getur fundið jöfnu beinnar línu Getur teiknað föll í hnitakerfið Getur teiknað línuleg föll í hnitakerfi Getur lesið og túlkað úr hnitakerfi

	<ul style="list-style-type: none"> • Getur lýst og borið kennsl á föll • Getur nýtt sér tölfutækni við að rannsaka stærðfræðileg efni og setja fram niðurstöður • Getur rökstutt niðurstöður sínar • Getur útskýrt hugtök skriflega • Getur reiknað ummál hrings • Getur reiknað flatarmál hrings • Getur reiknað flatarmál algengra forma • Getur reiknað ummál algengra forma • Getur reiknað rúmmál sívalnings • Getur reiknað yfirborðsflatarmál sívalnings • Getur reiknað rúmmál keilu • Getur reiknað rúmmál pýramída • Getur reiknað rúmmál kúlu • Getur reiknað yfirborðsflatarmál pýramída • Getur reiknað yfirborðsflatarmál keilu • Getur reiknað yfirborðsflatarmál kúlu
Tölfræði og líkur	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Getur greint mun á jöfnum og ójöfnum líkum • Getur reiknað einfaldar líkur • Getur flokkað gögn í vennmyndir • Getur fundið sniðmengi, sammengi og fyllimengi • Getur greint óháða og háða atburði • Getur sett upp gögn í töflur og talningatré • Getur skráð líkur sem almenn brot, tugabrot og prósent • Getur fundið útkomumengi úr atburði • Getur reiknað út samsetningarmöguleika

Tímafjöldi: 5 kennslustundir á viku allt skólaárið

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Vinnubrögð, túlkun og beiting stærðfræðinnar
- Talnareikningur
- Mælieiningar
- Algebra
- Rúmfræði og mælingar
- Tölfræði og líkur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 2A
- Skali 2B
- Skali 2A æfingahefi
- Skali 2B æfingahefti

- Almenn Stærðfræði II
- Almenn Stærðfræði III
- Vasareiknir
- Spjaldtölva
- Hringfari
- Reglustika

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Sýnikennsla
- Hópvinna
- Einstaklingsvinna
- Nemendakynningar
- Viðfangsefni tengd daglegu lífi
- Námsleikir og spil

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Þjálfun
- Tjáning
- Rökstuðningur
- Sjálfstæð vinnubrögð

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Námsmatið fer fram jafnt og þétt yfir árið og byggir á skriflegum kaflaprófum, ýmiskonar verkefnum s.s. kynningum, hópverkefnum og vinnusemi. Hverju viðfangsefni/námsþætti fylgja hæfniviðmið sem metin eru hverju sinni. Gefinn er bókstafur (A B+ B C+ C D) fyrir hvert viðfangsefni/námsþátt sem eru svo dregnir saman í einn bókstaf í lokamati.

Vægi námsþátta er eftirfarandi.

- 15% Vinnubrögð, túlkun og beiting stærðfræðinnar
- 15% Talnareikningur
- 10% Mælieiningar
- 20% Algebra
- 20% Rúmfræði og mælingar
- 20% Tölfræði og líkur

2.9 Upplýsinga- og tæknimennt

Viðmið um námshæfni

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í upplýsinga- og tæknimennt
Vinnulag og vinnubrögð	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Getur nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar. Getur unnið sjálfstætt og tekið ábyrgð á eigin námsframvindu. Getur unnið á skapandi og gagnrýnni hátt, sjálfstætt og með öðrum. Getur nýtt sér til fullnustu möguleika margvíslegs tæknibúnaðar á hagkvæman og markvissan hátt. Getur beitt rétttri fingrasetningu.
Upplýsingaöflun og úrvinnsla	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Getur nýtt hugbúnað/forrit og önnur gögn við upplýsingaleit. Nýtt efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðning, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni. Getur beitt gagnrýnni hugsun við að vega og meta upplýsingar með tilliti til gæða og efnismeðferðar þeirra. Getur unnið með heimildir, virt siðferði í heimildavinnu og sett fram heimildaskrá samkvæmt viðurkenndum aðferðum. Getur nýtt hugbúnað og forrit við uppsetningu ritgerða og ritsmíða samkvæmt viðmiðum um uppsetningu og frágang. Nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á tölulegum gögnum.
Tækni og búnaður	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Getur nýtt hugbúnað/forrit við flókna framsetningu ritunarverkefna og tölulegra gagna. Nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, hljóðvinnslu og gerð myndbanda.
Sköpun og miðlun	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nýtt hugbúnað við forritun og miðlun þekkingar á fjölbreyttan og skapandi hátt.
Siðferði og öryggismál	<p><i>Nemandi við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Sýnt ábyrgð við meðferð og dreifingu upplýsinga hvort sem er til persónulegra nota eða heimilda- og verkefnavinnu. Nýtt rafrænar leiðir og samskiptamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð.

2.9.I Upplýsinga- og tæknimennt

Tímafjöldi: 1 kennslustund á viku.

i. Viðfangsefni í náminu

Í upplýsinga- og tæknimennt er unnið með upplýsinga- og miðlalæsi, sem þverfaglegt námssvið ásamt því að tveir tímar á viku eru kenndir í smiðjum í 9-10 vikur. Unnin eru raunhæf verkefni sem samþættast sem flestum námsgreinum og námssviðum. Áhersla er lögð á að kynna nemendum tækni og aðferðir við öflun, úrvinnslu, sköpun og miðlun upplýsinga í tengslum við annað nám.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Spjaldtölva 1:1
- Upplýsingaver
- Bókasafn
- Lyklaborð
- Google umhverfið – svítan

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

- Áhersla er lögð á að nemendur axli ábyrgð á eigin námi, sýni sjálfstæði við alla vinnu og beiti gagnrýnni hugsun.
- Helstu kennsluáðferðir eru sýnikennsla, umræður, hópverkefni og einstaklingsverkefni.
- Verkefni eru ýmist ætluð fyrir einstaklingsvinnu eða hópinnu.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

- Nemendur halda til haga öllum verkefnum sem þeir vinna og þau eru síðan metin til einkunnar. Verkefnum er skilað rafrænt á Google Classroom eða útprentuðu.
- Námsmatsverkefni skiptast í einstaklingsverkefni og hópverkefni.

Námsmat: leiðsagnarmat yfir smiðjutímabilið og lokamat í lok smiðjunnar. Einnig eru önnur hæfniviðmið metin í samþættingu námsgreina í lotum 9. bekkjar.

Einkunnir eru gefnar í bókstófum eftir hæfniviðmiðum Aðalnámskrár grunnskóla. Miðaða er við að nemandi sé búinn að ljúka hæfniviðmiðum í lok 10. bekkjar.

3 Lokaorð

Skólanámskrá skólans, á grundvelli aðalnámskrár grunnskóla og viðmiða frá sveitarfélaginu á grunni faglegrar samvinnu í skólakerfi bæjarins, er lykilplagg í skólastarfi þeirra. Í því felst að skólanámskráin nái að lýsa þeim gæðum sem skólar (ætla að) standa fyrir. Það er von bæjaryfirvalda að skólanámskrá hvers skóla nái því að vera gæðahandbók sem stuðli að árangursríkri og ánægjulegri skólagöngu hvers barns í bænum. Við eigum ekki að sætta okkur við neitt minna og það er hlutverk alls skólasamfélagsins að vinna að því. Með ósk um að þessi bekkjarnámskrá, sem einn tíundi af skólanámskrá skólans, stuðli að slíku með samvinnu allra sem að námi nemenda koma.

